

U DIOKLECIJANOVOM GRADU

Matko Trebotić: četiri grafike

UDK: 75 Trebotić, M.
75 (084.1)

Stručni rad

Primljeno: 15. XI. 2003.

ANNETTE SCHMIDT
Studgard

"...obuhvatne ideje perspektive dimenzija bliže mi se, htjeli bismo osvojiti svijet, htjeli bismo Aleksandrove pohode u središtu njihanja."

Gottfried Benn, 1924.

Iskorak u tuđinu stanovita je odluka, prekid sa svim poznatim, povjerljivim, raskid čvrstih odnosa, pa i poznatih pravila. Ipak je iskoráčiteljev pogled često žudno upućen prema novome. Iskustva slike i ugođaje sastavljene od mirisa, boja i šumova on će, otvori li se tuđini, nekome povjeriti, vratiti u domovinu. Za takva putnika iskoračivanje nije bijeg. Prije je to put upućen u strani svijet, da bi se upoznalo sebe, da bi se istražili vlastiti korijeni, put nadalje kojim se iz stečena razmaka pogled upućuje u vlastitu kulturu i povijest.

Trebotićevi radovi pogađaju promatrača ponajprije intenzivnim, svijetlim bojama. Njihovo uzajamno djelovanje prožimaju odrazi antičkih i srednjovjekovnih umjetnina što se, sive i predmetne, ističu prema boji mora: kakav rimski sarkofag, fragment nekog ornamenta; rimski zabat; lik nekog vladara iz 11. st. u krstionici splitske katedrale, sve skupa ostaci prošlosnih kultura iz tih područja. Oni međutim nisu jedine upute za bavljenje prošlosnim. Na površini se ocrtavaju i izresci iz starih zemljovida, pa nacrt carske palače u Splitu, prepleten u tijesan splet vodoravnih i okomitih crta u kojima se prepoznaju biljni

elementi, ljudska tijela, arhitekture, krajolici. Istodobno tragovi koji brzo bježe lutalačkom oku, pa ipak onome tko ih zna zapaziti, otvaraju svjetove i žive priče. Proces zapažanja razlikovnih, a jasnih elemenata u Trebotićevim listovima moguće je pratiti ne samo mišlju nego i osjetilno. Različitim primijenjenim tiskovnim postupcima, primjerice, sitotiskom, visokim tiskom ili putem tjeska, nastaju strukture koje je moguće otkriti zatvorenih očiju, dodirom: od upadljivih odslika regionalnih spomenika kulture, preko labirintične mreže linija i oblika, sve do površinskih boja. Tako, viđena ili dodirivana, ostaje tek boja, u čijoj apstraktnoj igri nastaje nebo, voda i zemlja. More i nebo uklanjaju se nagonu ljudi za oblikovanjem. Ni dva časka pritom nisu ista, oni su, tako veli John Ruskin u *Modern Painters* iz 1843., glede neba, "gotovo božanski u [svojoj] beskrajnosti", oni su "poziv na besmrtnost u nama"; u Trebotićevim se kompozicijama tom beskraju sučeljuju zemne površine, duboko obilježene tragovima vremena.

